Regeringens inriktning – utgångspunkter

En samarbetsregering för tillväxt och välfärd. Regeringen består av Moderaterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Liberalerna. Våra partier förenas i tron på alla människors lika värde, frihet, trygghet, rättigheter och skyldigheter. Vi tror på tillväxt, företagsamhet, valfrihet, framtidstro och ansvar för tidigare och kommande generationer. Vi förenas i synen på samhällsgemenskap, en effektiv och tillgänglig offentlig sektor att lita på och att hela landet ska fungera och hålla ihop. Där människor ska och kan ta ansvar för sig själva, för varandra och för det gemensamma. Men också i pragmatism: viljan att lösa problem och få saker gjorda.

Vår gemensamma utgångspunkt är tilltron till den enskilda människans inneboende kraft, makt och rådighet över sitt liv. Statens begränsningar av detta måste vara nödvändiga, ändamålsenliga och proportionerliga. Människan vill lära nytt och skapa sådant som ingen politiker hade kunnat planera fram. Den egna kraften får näring från gemenskap med andra.

Våra partier vill gemensamt bygga ett Sverige där människors frihet att forma sina egna liv växer, i ett Sverige som håller ihop. Där människors egenmakt ökar och rättigheter stärks. Där minskad byråkrati ger utrymme för kreativitet, företagande och engagemang. Samtidigt krävs starka demokratiska institutioner och ett levande civilsamhälle som bidrar till sammanhållning och tillit.

Inför mandatperioden 2022–2026 präglades Sverige av svåra problem som krävde svåra beslut. Uppgiften var att återupprätta tryggheten och lägga en stabilare grund för Sverige. På den grunden bygger vi nu ett friare och ekonomiskt starkare Sverige – ett Sverige som håller ihop. Det innebär att de reformer som genomförts ska vårdas, med en återhållsam asylrelaterad invandring och en effektiv kriminalpolitik, men med en öppenhet för nödvändiga justeringar. Vi står dock inför en ny situation med en mandatperiod som inte kommer bli som den förra.

En ny regering kommer att behöva hantera betydande utmaningar: Sverige och världen står inför ett mycket allvarligt säkerhetspolitiskt läge, en global energikris, klimatförändringar, demografiska förändringar, ojämlikheter i landet, behov av investeringar i välfärd och infrastruktur och en strukturellt låg tillväxt. Att hantera dessa utmaningar är inget vi kan, eller vill, välja bort. I utmaningarna finns också möjligheter, som med rätt politik kommer bidra till att Sverige blir ett ännu bättre land.

Hur vi gemensamt tacklar dessa utmaningar spelar därför roll. Sverige har en lång tradition av breda politiska samtal och konstruktiv samarbetsanda. Med rätt förutsättningar, samförstånd och kloka beslut, kan vi röra oss från ett utmanande läge till en situation där de samlade resurserna växer, och räcker till mer än idag. Där vår tids mest krävande uppgifter kan tacklas, samtidigt som vi lägger grunden för ökat välstånd för framtida generationer. Där vi skapar framtidstro och ännu starkare tilltro mellan människor i hela landet.

Ekonomisk tillväxt är grunden för en positiv samhällsutveckling och höjd levnadsstandard. Och det är med tillväxt framtidens behov kan finansieras. Lägre tillväxt betyder mindre pengar till viktiga investeringar och prioriteringar. Det handlar om att öka tillväxt, investeringar, konkurrenskraft, hållbarhet och arbetstillfällen, för att i slutändan maximera den enskilda familjens, och individens, frihet. Företagande skapar jobb och bygger välstånd; därför ska det vara enkelt och attraktivt att äga, investera och anställa i företag i hela landet. Den gröna omställningen är betydelsefull för att stärka Sveriges långsiktiga konkurrenskraft, skapa fler jobb och driva ekonomisk tillväxt.

Ett starkt och motståndskraftigt Sverige är ett Sverige som håller ihop, där dina möjligheter att leva ett gott liv inte begränsas av var du valt att bo. Vårdens och omsorgens tillgänglighet och kvalitet ska stärkas i hela landet för att finnas när och där du behöver den. Varje skola i Sverige, oavsett var den ligger, ska ge sina elever bästa tänkbara start i livet. Därför utvecklar regeringen det arbete som inletts för att stärka tryggheten, likvärdigheten och kunskapsfokuset i svensk skola. Satsningar på infrastruktur, svenskt skogs- och lantbruk, civilsamhälle och folkbildning ska också bidra till en levande och livskraftig landsbygd.

Genom en effektiv och ambitiös klimat- och miljöpolitik tar vi ansvar för både vårt och kommande generationers Sverige. Vi ökar takten i utsläppsminskningen, elektrifieringen och omställningen till fossilfria drivmedel. Vi ska driva politik i syfte att påtagligt minska utsläppen och vara en stark och pådrivande röst för höga klimatambitioner i EU och internationellt. Elektrifieringen samt användningen av fossilfria drivmedel ska ökas utan att svenska hushåll drabbas av högre drivmedelspriser. Ett elektrifieringsmål för nyförsäljning av fordon införs och elbilspremien breddas. Alla fossilfria kraftslag ges bättre förutsättningar för ökad effekt och produktion.

Att ta ansvar innebär också att hålla kursen mot ett tryggare och säkrare Sverige. Åtgärderna mot den grova organiserade brottsligheten intensifieras, samtidigt som större fokus läggs på brottsförebyggande åtgärder för att långsiktigt bryta kriminaliteten och skapa framtidstro. Arbetet mot vardagsbrott och brottslighet som särskilt drabbar kvinnor och barn ska stärkas i hela landet. Vi stärker vidare såväl försvaret som den civila beredskapen i Sverige, samtidigt som vi är aktiva och pålitliga samarbetspartners inom Nato och EU. Stöd till Ukraina ska ges så länge det behövs.

Ett Sverige som håller ihop bygger på att alla vi som bor här betraktar, och behandlar, Sverige som vårt gemensamma hem. Det viktiga är inte var du kommer ifrån utan vart du är på väg. Samhället måste både ställa krav på, och ge möjligheter till, en framgångsrik integration. Integrationspolitiken bygger på att försörja sig själv, behärska det svenska språket och att dela våra grundläggande värderingar avseende demokrati, samhällsgemenskap, jämställdhet och allas fri- och rättigheter.

För att individer, idéer och investeringar ska kunna nå sin fulla potential, måste de få utrymme att växa. Onödig byråkrati och regelkrångel ska minskas för ett bättre företagsklimat

och mer frihet i vardagen. Innovation ska uppmuntras och den offentliga förvaltningen effektiviseras.

Så kan Sverige på riktigt bli möjligheternas land. Ett land där vi vågar tro på samma sak som generationerna före oss gjorde – och som de arbetade så hårt för: att våra barn och barnbarn ska få det ännu bättre än vi.

Regeringens inriktning – regeringens projekt framåt

- **Ett ekonomiskt starkare Sverige.** Ekonomisk politik för strukturellt högre tillväxt, investeringar och konkurrenskraft samt fler jobb samt en offensiv agenda för AI. Detta uppnås genom bland annat skattesänkningar, regelförenklingar och bättre villkor samt lägre kostnader för både små och stora företag och åtgärder för fler jobb och bättre kompetensförsörjning i hela landet. Sverige ska vara ett land som har goda villkor för kvalificerad arbetskraftsinvandring och forskare, utifrån näringslivets behov. Systemet för arbetskraftsinvandring utvärderas. Regeringen avser att lägga fast ett tillväxtmål. En utredning om för- och nackdelar med att införa euro tillsätts. Bidragsreformen genomförs. Åtgärder genomförs för att stärka hushållsekonomin för ökad frihet. Det handlar särskilt om att förenkla familjelivet och livspusslet samt stärka ekonomin för barnfamiljer.

- **Ett klimatsmartare Sverige.** Klimatpolitiken ska vara effektiv och ambitiös och är bunden av klimatlagen. En stark klimatpolitik är en konkurrensfördel, skapar jobb och minskar vår sårbarhet mot omvärlden. Vi ska driva politik i syfte att påtagligt minska utsläppen och vara en stark och pådrivande röst för höga klimatambitioner i EU och internationellt. En ny klimathandlingsplan som återspeglar regeringens ambitiösa och effektiva klimatpolitik tas fram.

  Sveriges klimatpolitik är en del av EU:s klimatpolitik. Sverige ska bland annat med utsläppshandelssystemen som grund verka för ambitiösa mål och regler i EU. Sverige ska leva upp till EU:s bindande klimatåtaganden. Takten i utsläppsminskningen, elektrifieringen samt användningen av fossilfria drivmedel ska öka utan att svenska hushåll drabbas av högre drivmedelspriser. Ett elektrifieringsmål införs för att, tillsammans med andra åtgärder, öka försäljningen av elfordon, bland annat genom att elbilspremien breddas. Den gröna omställningen är betydelsefull för att stärka Sveriges långsiktiga konkurrenskraft, skapa fler jobb och driva ekonomisk tillväxt. I det avseendet är det aktiva brukandet av skogen viktigt både för att fånga in koldioxid och för att erbjuda produkter med lågt klimatavtryck. Åtgärder vidtas för att främja framväxten av en stark svensk biodrivmedelsindustri för samtliga trafikslag.

Alla fossilfria kraftslag ska ges bättre förutsättningar för ökad effekt och produktion i närtid. Den planerade utbyggnaden av ny kärnkraft fortsätter. Den havsbaserade vindkraften ska framöver ses som ett viktigt kraftslag för att nå våra energi- och klimatmål. Möjligheterna för energieffektivisering och omställning stärks. Eftersom alla kraftslag är viktiga för elektrifieringen, för att säkra tillräcklig planerbar och flexibel kraftproduktion och för att säkra energisystemen som helhet ska regeringen bjuda in till breda politiska energisamtal.

Vattenfrågan prioriteras under mandatperioden genom att bland annat ett Östersjöpaket tas fram. Arbetet med att fasa ut PFAS och att öka den cirkulära ekonomin intensifieras. Människor som bor och verkar nära områden där brytning av alunskiffer övervägs ska ha en tydligare röst för att kunna kräva svar på hur deras lokala miljö och vatten påverkas – därför införs kommunalt veto mot brytning i alunskiffer.

- **Ett Sverige med starkare vård och omsorg.** Vård och omsorg ska stärkas i hela landet, finnas nära och kunna anpassas till lokala möjligheter och utmaningar. Insatser genomförs för ökad tillgänglighet, kvalitet och kortare köer i vården. Särskilt fokus läggs på breda insatser för ungas psykiska ohälsa. Psykiatrin fortsätter att reformeras och utvecklas både för barn och vuxna. Vården för kvinnors hälsa stärks och äldreomsorgen utvecklas i hela landet. Den statliga styrningen av sjukvården fortsätter att utvecklas. Den nationella vårdförmedlingen implementeras fullt ut och de statliga medlen till sjukvården utvecklas till mer prestationsbaserade statsbidrag. Vårdansvarskommitténs förslag – som samtliga riksdagens partier ställt sig bakom – genomförs. Ett arbete inleds i syfte att analysera, politiskt diskutera och förankra olika modeller som innebär ett ökat statligt ansvar för vården inklusive ett statligt huvudmannaskap. LSS värnas och utvecklas och ett statligt huvudmannaskap införs för den personliga assistansen. Fler familjer ges möjlighet att få barn genom utökade möjligheter till IVF.

- **Ett Sverige med kunskap i fokus.** Skolan ska prioriteras, stärkas och utvecklas i hela landet. Det handlar bland annat om att vidta erforderliga åtgärder för att behålla och utveckla små skolor. Regeringen ska fortsätta stärka kunskapsfokuset, tryggheten och likvärdigheten i skolan. Implementeringen av de nya kurs- och läroplanerna fullföljs. Den statliga styrningen av skolan fortsätter att utvecklas. Ett arbete inleds i syfte att analysera, politiskt diskutera och förankra olika modeller som innebär ett ökat statligt ansvar för skolan inklusive ett statligt huvudmannaskap. Ändamålsenliga åtgärder för minskade klasstorlekar och barngrupper vidtas, samtidigt som läraryrkets status höjs. Ordning och reda i klassrummen och i skolsystemet prioriteras. Arbetet för att friskolesystemet ska präglas av kvalitet fortsätter. Ett helhetsgrepp tas om vuxenutbildningen. Tryggheten för elever och lärare växlas upp med stärkt elevhälsa genom bland annat en elevhälsogaranti, ökade befogenheter och bättre kontroll. En utredning tillsätts i syfte att återinföra hjälpklasser för alla elever med

beteendeproblem. Det blir obligatoriskt för huvudmän att omplacera elever som återkommande utövar våld mot lärare, annan skolpersonal eller andra elever. Villkoren för ledande och högkvalitativa forskningsmiljöer inom både akademi och företag stärks och den fria forskningen värnas.

- **Ett Sverige som håller ihop.** Åtgärder för ökad makt och frihet på landsbygden. Lösningen stavas jobb, statlig närvaro och föreningsliv, vilket tillsammans kan skapa och ge framtidstro i bygder. Ett arbete inleds med syfte att stärka ekonomi och entreprenörskap på landsbygden. En utredning tillsätts för att överväga åtgärder som innebär att värdet från investeringar och det som produceras i större utsträckning ska stanna lokalt. Fortsatta åtgärder och investeringar i infrastruktur för att möjliggöra mer levande landsbygder genomförs. En tillväxtagenda för svenskt skogs- och lantbruk utvecklas. Familjeskogsbruket ska stärkas och lantbrukets lönsamhet samt konkurrenskraft ska öka samtidigt som Sverige ska vara ledande inom djurvälfärd. En långsiktig plan tas fram som förbättrar förutsättningarna för svensk livsmedelsproduktion, ökar självförsörjningsgraden, bidrar till den gröna omställningen och leder till fler betande djur. Den småskaliga vattenkraften värnas. Villkoren för jägare och sportskyttar ska stärkas. Antalet vildsvin, vargar och skarvar ska minska.

- **Ett Sverige för alla.** För att Sverige ska stå starkare framöver och för ökad samhällsgemenskap, jämställdhet och egenmakt behövs åtgärder för att fler ska bli en del av det svenska samhället. Detta sker genom egen ansträngning, och att samhället både ställer krav och ger möjligheter till integration. Integrationspolitiken ska bygga på tre ben: egenförsörjning genom arbete, svenska språket och värderingar i form av bland annat synen på demokrati och samhällsgemenskap, respekten för allas fri- och rättigheter samt jämställdhet. Det svenska medborgarskapet uppvärderas och ska vara målet för en lyckad integrationsresa. Åtgärder för att fler ska komma i arbete genomförs. SFI reformeras i grunden. Insatser, bland annat platssamverkan, i syfte att skapa ökad trygghet, trivsel och för att rusta upp i utanförskapsområden. Civilsamhället ska stärkas för att spela en ännu viktigare roll i integrationen. Uppföljningen av integrationen stärks, och ett regelverk för utländsk finansiering av trossamfund införs. Parallella samhällsstrukturer bekämpas. Kampen mot hedersförtrycket växlas upp och åtgärder mot politisk och våldsbejakande extremism vidtas. Motsvarande demokrativillkor för utbetalning av statliga medel ska införas även för kommunala och regionala utbetalningar. En utredning tillsätts i syfte att personer och familjer med stark anknytning till Sverige, som arbetar och gör rätt för sig, ska ges bättre förutsättningar att stanna i Sverige. Tonårsutvisningarna stoppas.

- **Ett säkrare Sverige i världen.** Sverige ska vara en aktiv och pålitlig medlem i Nato, med ett särskilt fokus på norra Europa tillsammans med de nordiska och baltiska grannländerna. Sverige ska spela en aktiv roll inom EU. EU har bland annat en viktig roll för att öka den inre och yttre säkerheten. De stora stöden till Ukraina ges så länge

det behövs. Försvarets utbyggnad ska fullföljas. Den civila beredskapen ska stärkas. Sverige ska vara en stark kraft för demokrati, mänskliga rättigheter, jämställdhet och frihandel. Sverige ska ha en europaledande biståndsnivå.

- **Ett tryggare Sverige.** Åtgärderna mot den grova organiserade brottsligheten ska intensifieras. Arbetet mot vardagsbrott och brottslighet som särskilt drabbar kvinnor och barn ska stärkas i hela landet. Krafttag vidtas mot den kriminella ekonomin. Omsorgen om och upprättelsen för brottsoffer ska stå i centrum. Genomförandet av den stora straffreformen ligger fast. Större fokus ska läggas på att förhindra brott och på brottsförebyggande åtgärder för att långsiktigt bryta kriminaliteten och skapa framtidstro. Det gäller inte minst rekryteringen av unga personer. Polisens lokala närvaro ska stärkas. Kriminalpolitiken ska utvärderas i syfte att analysera vilka åtgärder som har varit och är mest effektiva mot att – med bibehållen rättssäkerhet – förhindra, förebygga och bekämpa brott. Utvärderingen av den tillfälligt sänkta straffmyndighetsåldern och systemet med säkerhetszoner ska prioriteras. Åtgärder mot ungas skadliga användande av sociala medier vidtas.

- **Ett friare Sverige.** Jämställdheten och egenmakten ska öka, bland annat ska kvinnors ekonomiska frihet samt möjligheter att lämna våldsamma relationer stärkas. Hbtqi-personers rättigheter ska stärkas i hela landet. Kraftfulla åtgärder mot alla former av antisemitism vidtas. Individers och verksamheters ställning mot staten ska stärkas. Förenklingsagendan för företag accelereras, äganderätten för skogsägare stärks, strandskyddet ska liberaliseras, bland annat genom att förslagen i den stora strandskyddsutredningen genomförs, och fortsatta förenklingar för byggande genomförs.

  Värna respektavståndet till, och stärka funktionen hos, institutioner inom kulturlivet, public service, biblioteken, den oberoende forskningen och myndigheter med granskningsuppdrag. Domstolarnas oberoende stärks. Civilsamhället och folkbildningen stärks för att öka sammanhållning och delaktighet samt minska ensamhet. Stödet till idrott och friluftsliv, inte minst för unga, ska stärkas.

  Ett arbete för en ökad modernisering och effektivisering av svensk offentlig förvaltning genomförs och reformer för snabbare och enklare beslutsprocesser tas fram. Åtgärder mot överbyråkratisering och hämmande regelverk. En offensiv mot överimplementering av EU-regelverk inleds. En utredning om tillväxt- och frihetshinder i storstadsregioner tillsätts.

  Generösare regler för uteserveringar och förenklade regler för bland annat evenemang och food trucks. Systembolaget värnas och utvecklas genom att införa utökade öppettider, utveckla distanshandeln och ett sortiment av kylda drycker. Vidare ska gårdsförsäljningsreformen utvecklas.

Regeringens inriktning – parlamentarisk förankring

- Regeringen kommer informera om och förankra politiken i riksdagen. Regeringen kommer söka parlamentariskt stöd i första hand från partier som har politik som ligger närmast den politik som regeringen avser att lägga fram.

- Regeringen kommer söka parlamentariskt stöd för sin budget via förhandlingar i finansutskottet.

- Regeringen kommer bjuda in till breda politiska samtal inom flera områden. Sådana samtal kommer fortsätta ske inom befintliga strukturer som pensionsgruppen och försvarsberedningen. Regeringen kommer därutöver bjuda in till nya samtal inom andra områden, såsom energi, bostad och infrastruktur. Syftet är bred förankring i riksdagen i för Sverige långsiktigt viktiga frågor.

- Regeringen kommer bjuda in alla partier som är för svenskt Nato-medlemskap att ingå i arbete inför viktigare beslut och toppmöten inom ramen för Nato.

Bilaga*: Arbetsformer, processer och styrning*

Bilaga: Arbetsformer, processer och styrning

9 politiska projektgrupper för politisk framdrift

Den nya regeringen tillträder med sin grund i en politisk överenskommelse – En ny samarbetsregering för tillväxt och välfärd. Den politiska överenskommelsen är strukturerad under 9 prioriterade politiska projekt som var och en innehåller en politisk inriktning. Samordningskansliet (SB SAM), där samtliga 4 regeringspartier är representerade, är ytterst ansvarigt för all politisk avstämning som binder regeringen på något sätt. Varje politiskt projekt kommer knytas till en styrgrupp där samtliga berörda departement ska representeras av statssekreterare. Den statssekreterare som har ett ansvarsområde som ligger närmast projektets innehåll ska vara styrgruppens ordförande. I styrgruppen ska också finnas representanter från samtliga partiers samordningskanslier och tjänstemän från SB Inrikes.

De politiska projekten styrs av styrgrupperna. Styrgrupperna ska bland annat utgå från utfästelserna i den politiska överenskommelsen, i kommande regeringsförklaringar samt budgetpropositioner och andra uppgörelser mellan partierna. Styrgruppernas arbete struktureras i detaljerade projektplaner med bistånd av SB Inrikes. SB Inrikes och styrgrupperna rapporterar kontinuerligt till SB SAM.

SB Inrikes ansvarar för att löpande följa upp framdriften i projekten. Det omfattar att lyfta avvikelser från projektplanen i styrgruppen, och att följa upp att tillräckliga resurser finns avsatta för genomförandet på departementen. SB Inrikes ska löpande identifiera flaskhalsar och upprätta en bevakningslista som omfattar både kända hissningar och åtgärder i projekten som dras med större förseningar. Bevakningslistan ska kontinuerligt föredras för SB SAM.

Förhandlingar om ny eller uppdaterad politik sker två gånger per år i SB SAM efter att budgetpropositionen respektive vårbudgeten beslutats i riksdagen. Vid behov kan politiska initiativ väckas och överenskommas löpande i SB SAM.

Så blir överenskommelserna skarp politik – regeringens interna arbete

Regeringen har omfattande befogenheter att fatta egna beslut och styra riket utan riksdagsförankring. Detta handlar om regeringens egen normgivningsmakt och regeringens styrande och verkställande makt.

För att få genomslag för den överenskomna politiken så kommer regeringen använda sig fullt ut av de befogenheter som en regering har att agera på egen hand.

Styrningsfrågor. Regeringen styr den statliga förvaltningen som innefattar över 300 myndigheter. Även om regeringen inte får lägga sig i hur en myndighet dömer eller beslutar i ett enskilt fall, styr den myndigheternas övergripande inriktning. Det handlar bland annat om att regeringen fattar beslut om de *instruktioner* och *regleringsbrev* som exakt styr vad myndigheter ska prioritera under året.

Genom särskilda *regeringsuppdrag* till myndigheter – som exempelvis kan handla om att kartlägga ett problem, ta fram nya rutiner eller genomföra en riktad insats – kan regeringen se till att politik genomförs i praktiken.

Regeringen har vidare utnämningsmakten, dvs. makten att utse exempelvis generaldirektörer, landshövdingar och ambassadörer.

Förordningsmakten. Utöver de lagar som riksdagen stiftar har regeringen rätt att besluta om bindande regler som kallas förordningar. Detta gäller dels föreskrifter om hur riksdagens lagar ska verkställas i praktiken, dels områden som riksdagen inte har reglerat i lag. Det kan handla om detaljregleringar, exempelvis exakt hur många timmar undervisning elever ska ha i olika ämnen (skolförordningen), vilka hastighetsgränser som gäller på vägarna eller vilka krav som ställs för att få studiemedel. Det kan också handla om frågor med anknytning till olika former av tillståndsfrågor, om hur tillståndsgivning ska gå till.

Handlingsplaner och strategier. Genom strategier kan regeringen ange övergripande mål, prioriteringar och en långsiktig vision. Exempel är bland annat den nationella livsmedelsstrategin och cybersäkerhetsstrategin. Genom handlingsplaner kan strategier brytas ned i praktiska steg med tydliga aktiviteter, tidsramar och ansvarsfördelning för hur olika målsättningar ska kunna förverkligas.

Utrikes- och EU-politik. Regeringen företräder Sverige internationellt och har ett mycket stort handlingsutrymme i utrikes- och EU-politiken:

EU-arbetet. Det är regeringens ministrar som sitter i EU:s ministerråd och förhandlar fram ny EU-lagstiftning. Regeringen ska visserligen förankra sin linje i riksdagens EU-nämnd, men formellt är det regeringen som driver och äger mycket av EU-arbetet.

Internationella avtal och överenskommelser. Regeringen kan ingå avtal med andra länder så länge avtalen inte kräver lagändringar, nya skatter eller rör frågor av större vikt som måste godkännas av riksdagen. Regeringen beslutar vidare självständigt om att erkänna andra stater, öppna eller stänga ambassader och hur Sverige ska rösta i FN.

Statliga utredningar (SOU). Regeringen väljer helt själv vad som ska utredas, skriver direktiven som styr utredningens arbete och slutsatser samt utser den som ska leda arbetet. Regeringen äger även självständigt beredningsarbetet exempelvis genom att ta fram och remittera lagrådsremisser. På så vis sätter regeringen den politiska dagordningen långt innan riksdagen ens får ett förslag på sitt bord.

Enskilda förvaltningsbeslut och statliga bolag. Regeringen fungerar som sista instans i frågor som rör bland annat stora infrastruktur- och miljöprojekt. Regeringen fattar slutgiltiga beslut om tillåtlighet för stora projekt. Regeringen förvaltar statens ägande i bolag som Vattenfall, LKAB och SJ, och beslutar om deras ägardirektiv och styrelser.

Så blir överenskommelserna skarp politik – arbetet med riksdagen

Regeringen kommer aktivt driva den politik som alla fyra regeringspartier kommit överens om. Regeringen kommer arbeta på ett öppet och transparent sätt mot riksdagen för att skapa en så bred förankring av politiken som möjligt.

Det innebär bland annat att regeringen kommer bjuda in till breda politiska samtal inom flera områden. Sådana samtal kommer fortsätta ske inom befintliga strukturer som pensionsgruppen och försvarsberedningen. Regeringen kommer även bjuda in till nya samtal inom andra områden, såsom energi, bostad och infrastruktur. Syftet är bred förankring i riksdagen i för Sverige långsiktigt viktiga frågor. Regeringen kommer vidare bjuda in alla partier som är för det svenska Nato-medlemskapet att ingå i arbete inför viktigare beslut och toppmöten inom ramen för Nato.

För att uppnå majoritet i frågor som ska beslutas i riksdagen kommer regeringen på ett tidigt stadium informera om sin politik i riksdagen i syfte att bilda sig en uppfattning om det politiska stöd som finns där. I de fall regeringen bedömer att stöd i riksdagen saknas kommer regeringen vid behov söka parlamentariskt stöd i första hand från partier som har politik som ligger närmast den politik som regeringen avser att lägga fram.

Förankringen av förslag med regeringspartiernas egna riksdagsledamöter är i första hand ett ansvar för respektive samordningskansli. All förhandling mellan regeringspartierna sker i SB SAM med en tydlig hissningsordning där partiledarna utgör högsta instans.

Förankring av lagrådsremisser och propositioner sker enligt följande rutiner.

1) Respektive departement är ansvarigt för att löpande informera ledamöterna för regeringspartierna i relevanta utskott om regeringens arbete.
2) När gemensamberedning av lagrådsremisser och propositioner påbörjas i Regeringskansliet informerar respektive parti i SB SAM sin utskottsetta i relevant utskott.
3) Inför ett planerat regeringsbeslut om lagrådsremisser och propositioner skickar ansvarigt departement en kort PM till berörda regeringspartiers riksdagsgrupper.
4) Riksdagens hantering av propositioner diskuteras vidare vid regeringspartiernas förmöten inför riksdagens utskottsmöten.

Förankringen i riksdagen ersätter aldrig den samordning av regeringens politik som ska ske vid SB SAM. Besked från SB SAM kan alltså inte ”överprövas” med hänvisning till en förankring hos regeringspartiernas ledamöter i riksdagen eller oppositionen. Samordningen fungerar också som en viktig kontrollstation i förankringsarbetet gentemot oppositionen. Förhandlingsmandat och underlag bereds alltid med SB SAM innan det används i relation till oppositionen. Behovet av tidig sondering eller förankring kan se olika ut eller inte behövas alls. I vissa fall kan inlyssnande samtal brett med riksdagens utskott vara lämpligt. I andra fall kan en inriktning behöva stämmas av med ett eller flera oppositionspartier, i sådana fall skall

alltid en sådan inriktning och förankringsprocess överenskommas mellan ansvarigt departement och samtliga partier i SB SAM.

Budgetprocessen

Regeringen tar fram budgetpropositioner enligt Regeringskansliets ordinarie budgetprocess. Budgetpropositioner förhandlas och överenskoms av regeringspartierna i SB SAM. Regeringen kommer vid behov söka parlamentariskt stöd för sin budget via sonderingar och förhandlingar med oppositionspartier i finansutskottet. Förhandlingsmandat och underlag förhandlas av SB SAM. Regeringen kommer ta inspiration av metoder och arbetssätt som tillämpats av andra svenska minoritetsregeringar under tidigare mandatperioder. Regeringen kommer även beakta erfarenheter av breda parlamentariska förhandlingssystem som använts i Norden.

Rutiner för förmöten inför utskott och möten med departement

Förmöten ska som regel hållas inför varje utskottssammanträde. På dessa förmöten bjuds in och deltar, om inte förhinder föreligger, ordinarie ledamöter i samtliga regeringspartier i respektive utskott. Även representanter från partiernas samordningskanslier ska bjudas in till, och vid behov delta på, förmötena. Varje parti avgör själv i vilken mån suppleanter för partiet i utskottet också ska bjudas in och delta på sådana förmöten.

Förmöten kan ställas in för det fall att de ärenden som ska behandlas på utskottet är av sådan enkel beskaffenhet att ett förmöte inte är nödvändigt. Sammankallande avgör om ett förmöte ska ställas in.

På förmöten inför utskott diskuteras bland annat ställningstaganden vad gäller de ärenden som behandlas på utskottet.

Varje grupp av riksdagsledamöter från samtliga regeringspartier i ett utskott, och som sammanträffar för förmöten enligt ovan, ska ha regelbundna möten med det departement vars ämnesområden utskottet behandlar.

I vissa fall handlar det om regelbundna möten med flera departement, eftersom det är flera olika departement vars ämnesområden utskottet behandlar. Dessa möten ska ske varannan vecka på en fast bestämd dag och tid. Om en mötestid inträffar på en plenifri vecka ska mötets ställas in och i stället hållas påföljande vecka.

Dessa möten hålls från riksmötets öppnande tills att riksdagen avslutar sitt arbete inför jul- och nyårshelg samt från att riksdagen samlas åter efter jul- och nyårshelg tills att riksdagen avslutar sitt arbete inför sommaren.

Mötena kan ske antingen på departementet eller i riksdagen.

Vid mötena deltar statssekreterare för berört departement som också är sammankallande. Om det finns särskilda skäl kan i stället stabschef eller politiskt sakkunnig delta som representant för ett departement. Statssekreterare ska dock delta vid dessa möten minst en gång per månad.

Statsråd på berört departement ska delta på dessa möten minst två gånger per termin. Stabschef, politisk sakkunnig och pressekreterare på berört departement har möjlighet att delta på dessa möten.

Den eller de som representerar departementet vid mötet har möjlighet att till mötet bjuda in tjänstemän från departementet, som inte är politiskt anställda. Detta för att ge information och för att besvara frågor.

Vid möten med departement ges riksdagsledamöterna möjlighet att få information om aktuella frågor/ärenden samt ställa frågor och framföra synpunkter.

Utvärdering

De processer och arbetsformer som läggs fast i detta dokument ska utvärderas och vid behov kompletteras 6 månader efter regeringen tillträtt.